

عدم توجه به بحران انرژی، ضربه سنگین به صنعت فولاد وارد کرد

نشست خبری اعضای هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران و تعدادی از مدیران عامل شرکت‌های فولادی با اصحاب رسانه روز دوشنبه یکم مردادماه ۱۴۰۳ در محل دفتر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران برگزار شد.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، «بهرام سبحانی» رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در نشست خبری به ارائه وضعیت صنعت فولاد پرداخت و با اذعان به این موضوع که وضعیت صنعت فولاد چندان مناسب نیست، گفت: بیشتر واحدهای فولادی به دلیل قطعی برق وضعیت خوبی ندارند و برخی واحدها تعطیل شده‌اند و برخی واحدها نیز به صورت نیم‌بند تولید دارند. امیدواریم وزارت نیرو با مدیریت و مصرف بهینه از این بحران عبور کند.

کاهش ۱.۶ درصدی تولید فولاد در سه ماهه نخست امسال

در ادامه این نشست خبری «وحید یعقوبی» معاون اجرایی و هماهنگی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به ارائه گزارشی از صنعت فولاد پرداخت و گفت: در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۳ روند تولید، تبدیل به روند نزولی ۱.۶ درصدی شده است. در سه ماهه نخست امسال ۹ میلیون تن فولاد میانی و ۶ میلیون تن نیز محصول فولادی تولید شد. در این بازه زمانی تولید آهن اسفنجی ۱۱ میلیون تن، گندله ۱۸.۵ میلیون تن و کنسانتره سنگ آهن به ۲۰ میلیون تن رسیده است. تولید کنسانتره سنگ آهن رشد بیشتری نسبت به سایر بخش‌ها داشته است. در آهن اسفنجی نیز رشد ۱۴ درصدی داشتیم.

یعقوبی به آمار صادرات اشاره کرد و افزود: در بحث صادرات کل زنجیره فولاد در سه ماهه نخست ۱۴۰۳ موفق شد ۱.۶ میلیارد دلار صادرات داشته باشد که با کاهش ۱۹ درصدی ارزش صادرات نسبت به سه ماهه نخست سال گذشته همراه بوده است. در این مدت ۴۰۰ میلیون دلار ارزش صادرات فولاد کشور افت پیدا کرده است. دلایل این افت صادرات هم به قیمت‌های جهانی و هم به ترمزهای صادراتی داخلی از جمله بازگشت ارز صادراتی و عوارض صادراتی بازمی‌گردد.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: صادرات فولاد میانی شامل بیلت، بلوم و اسلب که ۵۰ درصد سهم صادراتی فولاد کشور را تشکیل می‌دهند، در سه ماهه نخست امسال نسبت به سال گذشته ۳۲ درصد به لحاظ ارزشی و ۲۶ درصد نیز به لحاظ وزنی کاهش داشته است. از طرف دیگر، مقاطع طولی ما که شامل میلگرد، نبشی و ناودانی هستند، در سه ماهه نخست امسال به لحاظ ارزش صادراتی افزایش داشته‌اند، در صورتی که واحدهای تولیدکننده طولی صادرکننده نیستند، در عوض واحدهای بازرگانی صادرات داشته‌اند. امیدواریم با قانونی که برای کارتهای یک‌بار مصرف صادر می‌شود، این مشکل در دولت چهاردهم حل شود.

یعقوبی همچنین با اشاره به موضوع واردات عنوان کرد: در سه ماهه امسال همچنان شاهد تداوم واردات ورق‌های سرد پوششدار بودیم، درحالی‌که تقریباً نصف ظرفیت ورق سرد فولاد کشور خالی مانده است. در ورق گالوانیزه بیش از ۶۰ درصد ظرفیت فولاد کشور خالی مانده است. در سه ماهه رشد ۳.۲ درصدی در واردات ورق سرد داشتیم که ۲۰۰ میلیون دلار ارزش واردات ورق سرد بوده است.

وی ادامه داد: مصرف ظاهری فولاد ۵.۸ درصد در سه ماهه امسال رشد داشته که به دلیل کاهش صادرات است، وگرنه مصرف واقعی در داخل کشور اتفاق نیفتاده است.

یعقوبی همچنین با اشاره به روند تولید فولاد کشور طی ۱۰ سال گذشته عنوان کرد: طی ۱۰ سال گذشته تا سال ۱۴۰۰ رشد تولید داشته‌ایم که به محدوده ۳۰ میلیون تن تولید رسیده‌ایم، اما از سال ۱۴۰۰ به بعد با افت تولید همراه شده‌ایم که امسال هم برآورد این است که ۱.۵ میلیون تن از سال قبل تولید کمتری خواهیم داشت. محدودیت‌های انرژی و صادراتی جدی است و اگر این دو مانع برطرف نشود، همچنان با کاهش تولید روبه‌رو خواهیم بود.

کاهش تولید در سه ماهه نخست سال جاری

در ادامه این گزارش سبحانی با اشاره به عملکرد سه ماهه نخست امسال صنعت فولاد در مقایسه با سه ماهه گذشته سال قبل عنوان کرد: وضعیت تولید امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته تا حدی کاهشی بوده، یک علت این کاهش مربوط به بحث انرژی و موضوع دیگر مربوط به کاهش صادرات می‌شود که دلیل آن به سیاست‌های ارزی و صادراتی دولت برمی‌گردد. وقتی تولیدکننده محصول خود را با ارز نزدیک به ۶۰ هزار تومان تولید می‌کند، اما مجبور است ارز صادراتی خود را به قیمت ۴۰ هزار تومان بفروشد، از این‌رو ترجیح می‌دهد صادرات نداشته باشد.

وی در ادامه افزود: ظرفیت نصب شده فولاد به ۴۶ میلیون تن رسیده است، اما با توجه به ظرفیت ۳۲ میلیون تن واقعی که سال گذشته تولید داشتیم، حداقل ۱۳ تا ۱۴ میلیون تن مازاد تولید خواهیم داشت که باید صادر شود که در غیر این صورت باید کاهش تولید بدهیم. تولید نیاز به سرمایه در گردش دارد و نمی‌توان تولید را در انبار نگه داشت.

تفاوت نرخ ارز آزاد و نیمایی

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به این موضوع که یکی از چالش‌هایی که تولیدکنندگان با آن روبه‌رو هستند، تفاوت نرخ ارز آزاد و نیمایی است، گفت: هم‌اکنون فاصله این دو نرخ بسیار زیاد شده که این امر مانع صادرات می‌شود. امیدواریم در دولت جدید برای نرخ ارز چاره‌اندیشی شود تا چرخه صادرات دوباره راه‌اندازی شود، چراکه صادرات فولاد برای ایران یک مزیت نسبی محسوب می‌شود. با وجود مزیت‌هایی، چون منابع طبیعی، انرژی و نیروی انسانی قرار بوده که بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد در منطقه باشیم. اگر به شکل‌های مختلف این مزیت‌ها از صنعت فولاد گرفته شود، ممکن است در حد نیاز تولید داخل داشته باشیم؛ این درحالی است که یکی از درآمدهای ارزی غیرنفتی در کشور را فولاد و پتروشیمی به خود اختصاص داده‌اند. باید از این مزیت نسبی بهره‌برداری کرد و زیرساخت‌ها را برای مهیا کنیم تا بتوانیم مازاد تولید را صادر کنیم.

تولید از دست رفته بابت محدودیت‌های انرژی

سیحانی با اشاره به اثر محدودیت انرژی در تابستان و زمستان عنوان کرد: با ۳۲ میلیون تن ظرفیت تولید فولاد، در سال ۱۴۰۰ بابت برق حدود ۵۲۸ هزار میلیارد تومان به عبارتی ۵۲ همت از دست داده‌ایم. این رقم در سال ۱۴۰۱ به میزان ۲۲ همت و در سال ۱۴۰۲ به حدود ۳۰ همت رسیده است و بدون شک امسال نیز بیشتر خواهد شد. همچنین بابت گاز در سال ۱۴۰۰ حدود ۲۶ همت، در سال ۱۴۰۱ حدود ۳۲ همت و در سال ۱۴۰۳ نزدیک به ۶۸ همت از دست داده‌ایم. جمع تولید از دست‌رفته در سال ۱۴۰۰ حدود ۷۹ همت، در سال ۱۴۰۱ حدود ۶۷ همت و در سال ۱۴۰۲ به ۹۸.۶ همت رسیده است.

وی در ادامه تاکید کرد: بدون شک سرمایه‌گذار، کارخانه‌دار و کسانی که سهام این شرکت‌ها را خریداری کرده‌اند، بابت از دست رفتن تولید، همگی متضرر شده‌اند. مگر یک کارخانه‌ای که با ظرفیت مشخص ایجاد می‌شود، چه اندازه سود می‌کند که بخواهد بخشی از تولید خود را به‌خاطر قطعی برق و گاز از دست بدهد. باید امنیت سرمایه‌گذاری ایجاد کنیم، زمانی که یک کارخانه یک میلیون تنی ایجاد می‌شود، بر اساس ظرفیت یک میلیون تن تولید، سود برای آن پیش‌بینی می‌شود. کارخانه‌ای که با ۷۰ درصد ظرفیت کار می‌کند، به این معنا نیست که از سود آن به میزان ۳۰ درصد کاسته می‌شود، بلکه ظرفیت تولید یک نقطه سر به سر دارد که اگر از آن نقطه پایین‌تر بیاید، زیان‌ده خواهد شد. یک کارخانه با ظرفیت یک میلیون تن باید بالای ۷۰۰ هزار تن تولید داشته باشد تا به سوددهی برسد، در غیر این صورت زیان‌ده می‌شود.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در ادامه افزود: قرار بود در افق سال ۱۴۰۴ به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برسیم، حتی اگر این ظرفیت را ایجاد کرده باشیم، زیرساخت و انرژی لازم همچون برق و گاز را نداریم. این ظرفیت ایجاد شده که منابع ملی محسوب می‌شود. اگر قرار باشد این واحدها تولید نداشته باشند، فرصت‌های ملی کشور از بین می‌رود. هر اندازه فرصت‌ها را از دست بدهیم، یعنی ارزآوری خود را کاهش داده‌ایم.